

לְמִיפֶק נְשַׁמְתִּיה בְּאַרְעָא קְדִישָׁא, אֲתַכְפְּרוּ חוּבוֹי, וְזָכִי לְאַתְקַשְׁרָא תְּחוּת גְּדַפּוּי דְשְׂכִינְתָא, דְכַתִּיב, (דברים לב) וְכִפֹּר אֲדַמְתוּ עִמּוֹ. וְלֹא עוֹד אֶלָּא אִי זָכִי בְּחַיּוּי, זָכִי לְאַתְמַשְׁכָּא עֲלֵיהּ רוּחָא קְדִישָׁא תְּדִיר, וְכָל מָאן דִּיתִיב בְּרִשׁוּתָא אַחְרָא, אֲתַמְשְׁףֵי עֲלֵיהּ רוּחָא אַחְרָא נוֹכְרָאָה.

תַּאנָּא, פֶּד סָלִיק רַב הַמְנוּנָא סְבָא לְהֵתֶם, הוּו עַמִּיה תְּרִיסַר בְּנֵי מְתִיבְתָא דִּילֵיהּ, אָמַר לוֹן, אִי אָנָּא אֲזִיל לְאַרְחָא דָּא, לָאו עַל דִּידִי קָא עֲבִידְנָא, אֶלָּא לְאַתְבָּא פְּקֻדוֹנָא לְמַאֲרִיהּ. תְּגִינָן כָּל אֵינוֹן דְלָא זְכוּ לְהֵאִי בְּחַיּוּי, אֲתִיבִין פְּקֻדוֹנָא דְמַאֲרִיהוֹן לְאַחְרָא.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, בְּגִינֵי כֶּף, כָּל מָאן דְּאֶעְבֵּר מֵאֵינוֹן זִינִין בִּישׁוּן, אוֹ רִשׁוּתָא אַחְרָא בְּאַרְעָא, אַרְעָא אֶסְתַּאבְּת, וְוִי לִיה לְהֵהוּא גְּבַר, וְוִי לְנַפְשֵׁיהּ, דְּהָא אַרְעָא קְדִישָׁא לָא מְקַבְּלָא לִיה לְבַתְּרָה. עֲלֵיהּ פְּתִיב, (תהלים קד) יִתְמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ, בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּבְעוֹלָם הַבָּא, וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם, בְּתַחֲיִית הַמֵּתִים, כְּדִין בְּרַכִּי נַפְשֵׁי אֶת יְיָ הַלְלוּיָהּ.

אֶת מְשַׁפְּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת חֻקֵּי תִשְׁמְרוּ לְלֶכֶת בְּהֵם וְגוֹ', (ויקרא יח) רַבִּי אַבָּא אָמַר, זַכָּאָה חוּלְקָא דִּישְׂרָאֵל, דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אַתְרַעִי בְּהוּ מְכָל עַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, וּבְגִין רַחֲמֵימָתָא דִּילֵיהּ עֲלִייהוּ, יְהִיב לוֹן נִימוּסִין דְקִשׁוּט, נִטַע בְּהוּ אֵילָנָא דְחַיִּי, אֲשֶׁרִי שְׂכִינְתָא בִּינֵיהוּ. מָאִי טַעְמָא. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל רְשִׁימִין בְּרִשְׁימָא קְדִישָׁא בְּבִשְׂרִיהוֹן. וְאַשְׁתַּמוּדְעָן דְּאֵינְהוּ דִּילֵיהּ, (אשתמודעון) מִבְּנֵי הַיְכָלִיָּהּ.

וּבְגִינֵי כֶּף, כָּל אֵינוֹן דְלָא רְשִׁימִין בְּרִשְׁימֵי קְדִישָׁא (דף ע"ג ע"א) בְּבִשְׂרִיהוֹן לָאו אֵינוֹן דִּילֵיהּ, וְאַשְׁתַּמוּדְעָן דְכֻלְהוּ מִסְטָרָא לְהַתְּחַבֵּר עִמָּהֶם וּלְדַבֵּר עִמָּם בְּדַבְרֵי הַקְּדוּשָׁא בְּרוּף הוּא, וְאַסוּר

נְשַׁמְתוּ בְּאַרְץ הַקְּדוּשָׁה, מִתְּכַפְּרִים חֲטָאִיו, וְזוֹכֵה לְהַקְשֵׁר תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׂכִינָה, שְׂפָתוֹב (דברים לב) וְכִפֹּר אֲדַמְתוּ עִמּוֹ. וְלֹא עוֹד, אֶלָּא אִם זוֹכֵה בְּחַיּוּי, זוֹכֵה לְמַשְׁפֵּי עֲלֵיו רִיחַ קְדִישָׁה תְּמִיד, וְכָל מִי שְׂיוֹשֵׁב בְּרִשׁוּת אַחְרָת, נִמְשַׁכֵּת עֲלֵיו רִיחַ אַחְרָת נֹכְרִיָּה.

רַמְדֵנוּ, כְּשַׁעֲלָה רַב הַמְנוּנָא סְבָא לְשָׁם, הִיו עִמּוֹ שְׁנַיִם עֶשֶׂר בְּנֵי הַיְשִׁיבָה שְׁלוֹ. אָמַר לְהֵם, אִם אֲנִי הוּלְף לְדַרְף הַזֶּה, לֹא עַל שְׁלִי אֲנִי עוֹשֶׂה, אֶלָּא כְּדִי לְהַשִּׁיב הַפְּקֻדוֹן לְבַעֲלֵיו. שְׁנִינּוּ, כָּל אוֹתָם שְׁלֹא זְכוּ לְזֶה בְּחַיּוּיָהֶם, הֵם מְשִׁיבִים אֶת פְּקֻדוֹן רַבּוֹנָם לְאַחַר.

אָמַר רַבִּי יִצְחָק, מִשׁוּם כֶּף, כָּל מִי שְׂמַעְבִּיר מֵאוֹתָם מִיָּנִים רַעִים אוֹ רִשׁוּת אַחְרָת לְאַרְץ, הָאָרֶץ נִטְמָאת. אוֹי לְאוֹתוֹ הָאִישׁ! אוֹי לְנַפְשׁוֹ! שְׁהִרֵי הָאָרֶץ הַקְּדוּשָׁה לֹא תִקְבַּל אוֹתוֹ אַחַר כֶּף, עֲלֵיו כְּתוּב (תהלים קד) יִתְמוּ חַטָּאִים מִן הָאָרֶץ - בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבְעוֹלָם הַבָּא. וּרְשָׁעִים עוֹד אֵינָם - בְּתַחֲיִית הַמֵּתִים. אֲז - בְּרַכִּי נַפְשֵׁי אֶת ה' הַלְלוּיָהּ.

אֶת מְשַׁפְּטֵי תַעֲשׂוּ וְאֶת חֻקֵּי תִשְׁמְרוּ וְאֶת חֻקֵּי תִשְׁמְרוּ לְלֶכֶת בְּהֵם וְגוֹ'. רַבִּי אַבָּא אָמַר, אֲשֶׁרִי חֻלְקָם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, שְׁהַקְּדוּשָׁא בְּרוּף הוּא הַתְּרַצָּה בְּהֵם מְכָל הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, וּבְשִׁבִיל אֶהְבְּתוּ עֲלֵיהֶם נִתֵּן לְהֵם הַנְּהַגוֹת אֲמַת, נִטַע בְּהֵם אֶת עֵץ הַחַיִּים וְהַשְּׂרָה שְׂכִינְתוֹ בִּינֵיהֶם. מָה הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׂיִשְׂרָאֵל רְשׁוּמִים בְּרִשְׁם קְדוּשָׁא בְּבִשְׂרָם, וְנוֹדְעִים שְׁהֵם שְׁלוֹ, (ונודעים) מִבְּנֵי הַיְכָלִיָּהּ.

וּמִשׁוּם כֶּף, כָּל אוֹתָם שְׁלֹא רְשׁוּמִים בְּרִשְׁם הַקְּדוּשָׁא בְּבִשְׂרָם, הֵם אֵינָם שְׁלוֹ, וְנוֹדְעִים שְׁכֻלָּם מִצַּד הַטַּמָּאָה הֵם בְּאִים, וְאַסוּר לְהוֹדִיעֵם דְּבַרֵי תוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה

כִּלְה שְׁמוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְכֹל אוֹת שֶׁל הַתּוֹרָה נִקְשְׁרָת לְשֵׁם הַקְּדוֹשׁ. וְכֹל מִי שֶׁלֹּא יָשׁוּם בְּרִשְׁם הַקְּדוֹשׁ בְּבִשְׂרוֹ, אֲסוּר לְהוֹדִיעוֹ דְּבַר תּוֹרָה, וְכֹל שֶׁפֶן לְהִתְעַסֵּק (לְהִסְתַּבֵּל) עִמּוֹ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח, (שְׁמוֹת יב) זֹאת חֻקַּת הַפֶּסַח כֹּל בֶּן נֹכַר לֹא יֵאכַל בּוֹ, וְכַתוּב וְכֹל עֶבֶד אִישׁ וְגוֹ', וְכַתוּב תּוֹשֵׁב וְשֹׁכֵר לֹא יֵאכַל בּוֹ. וּמָה פֶּסַח שֶׁהוּא בִּשְׂרָה לְמֵאֲכָל, עַל שֶׁנִּרְמַז בְּדַבָּר קְדוֹשׁ אֲסוּר לְכֹל אֵלֶּה לְאָכַל בּוֹ וְלִתֵּת לָהֶם לְאָכַל עַד שְׁיִמּוּלוּ - הַתּוֹרָה שֶׁהִיא קְדוֹשׁ קְדָשִׁים (שֶׁל קְדָשִׁים), הַשֵּׁם הַעֲלִיּוֹן שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַל אַחַת בְּמָה וּכְמָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאל אֶת רַבִּי שְׁמַעוֹן אָבִיו. אָמַר לוֹ, הֲרֵי שְׁנֵינוּ שְׂאֲסוּר לְלַמֵּד תּוֹרָה לְעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, וְיִפְהַ עֵירוֹ הַחֲבָרִים מִבְּבָל, שְׁכַתוּב לֹא עֲשֵׂה כֵן לְכָל גּוֹי. אָבֵל כִּיּוֹן שְׂאֲמַר מֵגִיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב, לְמָה חֻקּוֹ וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל? אָמַר לוֹ, אֶלְעָזָר, בֵּא רְאֵה, אֲשֶׁרֵיהֶם יִשְׂרָאֵל שֶׁהַחֵלֶק הַעֲלִיּוֹן הַקְּדוֹשׁ הַזֶּה נִטַּע בָּהֶם הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שְׁכַתוּב פִּי לֶקַח טוֹב נִתַּתִּי לָכֶם, לָכֶם וְלֹא לְעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה.

וּמִשּׁוּם שֶׁהִיא גְּנוּזָה עֲלִיוֹנָה נִכְבְּדָה, שְׁמוֹ מִמֶּשׁ, הַתּוֹרָה כִּלְה נִסְתָּר וְנִגְלָה בְּסוּד שֶׁל שְׁמוֹ, וְעַל כֵּן יִשְׂרָאֵל הֵם בְּשֵׁתֵי דְרָגוֹת, נִסְתָּר וְנִגְלָה. שְׁשֵׁנוּ, שְׁלֹשׁ דְרָגוֹת הֵן שְׁנִקְשְׁרוֹת זוֹ בְּזוֹ: הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, תּוֹרָה וְיִשְׂרָאֵל. וְכֹל אַחַת דְרָגָה עַל דְרָגָה, נִסְתָּר וְנִגְלָה. הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא דְרָגָה עַל דְרָגָה, נִסְתָּר וְנִגְלָה. הַתּוֹרָה גַּם כֵּן נִסְתָּר

וְכָל חֵד, דְרָגָה עַל דְרָגָה, סְתִימָה וְגִלְיָה. קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא דְרָגָה עַל דְרָגָה,

דְּמִסְאָבוּתָא אַתְיִין, וְאֲסִיר לְאַתְחַבְרָא בְּהוּ, וְלֹא שְׁתַּעֲי בְּהַדְיָהוּ, בְּמִלּוּי דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאֲסִיר לְאוּדְעָא לְהוּ מְלִי דְאוּרִייתָא, בְּגִין דְאוּרִייתָא כִּלְה שְׁמָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְכֹל אֶת דְאוּרִייתָא, מִתְקַשְׂרָא בְּשְׁמָא קְדִישָׁא. וְכֹל מָאן דְלֹא אַתְרִשִׁים בְּרִשְׁמָא קְדִישָׁא בְּבִשְׂרִיהּ, אֲסִיר לְאוּדְעָא לִיהּ מְלָה דְאוּרִייתָא. וְכֹל שֶׁפֶן לְאַשְׁתַּדֵּלָא (ג"א לְאַסְתַּבֵּלָא) בֵּיהּ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פְּתַח, (שְׁמוֹת יב) זֹאת חֻקַּת הַפֶּסַח כֹּל בֶּן נֹכַר לֹא יֵאכַל בּוֹ, וְכַתִּיב וְכֹל עֶבֶד אִישׁ וְגוֹ'. וְכַתִּיב תּוֹשֵׁב וְשֹׁכֵר לֹא יֵאכַל בּוֹ. וּמָה פֶּסַח דְאִיהוּ בְּשִׂרָה לְמִיכָלָא, עַל דְאַתְרַמִּיז בְּמְלָה קְדִישָׁא, אֲסִיר לְכֹל הַנִּי לְמִיכָל בֵּיהּ, וְלְמִיחַב לְהוּ לְמִיכָל, עַד דְאַתְגְּזֵרוּ. אוּרִייתָא דְהִיא קְדוֹשׁ קְדָשִׁים (קְדָשִׁים) שְׁמָא עֲלָאָה דְקוּדְשָׁא בְּרוּךְ הוּא, עַל אַחַת בְּמָה וּכְמָה.

רַבִּי אֶלְעָזָר שָׂאִיל לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אָבִוּהִי, אָמַר לִיהּ, הָא תְּנִינָן אֲסוּר לְלַמֵּד תּוֹרָה לְעוֹבְדֵי כּוֹכָבִים וּמִזְלוֹת, וְשִׁפִּיר אַתְעֵרוּ חֲבָרִיא דְבָבָל, דְכַתִּיב, (תְּהִלִּים קמז) לֹא עֲשֵׂה כֵן לְכָל גּוֹי, אָבֵל כִּיּוֹן דְאָמַר מֵגִיד דְבָרָיו לְיַעֲקֹב, אָמַאי חֻקּוֹ וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל. אָמַר לִיהּ, אֶלְעָזָר תָּא חֲזִי, זְכַאִין אֵינוֹן יִשְׂרָאֵל, דְחֻלְקָא עֲלָאָה קְדִישָׁא דָא נִטַּע בְּהוּ קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא, דְכַתִּיב, (מְשִׁלִּי) פִּי לֶקַח טוֹב נִתַּתִּי לָכֶם, לָכֶם, וְלֹא לְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה.

וְכַגִּין דְאִיהִי גְּנוּזָה עֲלָאָה יְקִירָא, שְׁמִיחָה מִמֶּשׁ, אוּרִייתָא כִּלְה סְתִימָה וְגִלְיָה, בְּרִזָּא דְשְׁמִיחָה. וְעַל דָּא, יִשְׂרָאֵל בְּתַרִּין דְרָגִין אֵינוֹן, סְתִימָה וְגִלְיָה, דְתְנִינָן תְּלַת דְרָגִין אֵינוֹן מִתְקַשְׂרֵין דָּא בְּדָא, קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא, אוּרִייתָא, וְיִשְׂרָאֵל. וְכֹל חֵד, דְרָגָה עַל דְרָגָה, סְתִימָה וְגִלְיָה. קְדָשָׁא בְּרוּךְ הוּא דְרָגָה עַל דְרָגָה,

סתים וגליא. אורייתא הכי נמי סתים וגליא. ישראל הכי נמי דרגא על דרגא, הדא הוא דכתיב, (תהלים קמז) מגיד דבריו ליעקב חקיו ומשפטיו לישראל. שתי דרגות הן - יעקב וישראל, אחד גלוי ואחד נסתר. מה זה אומר? אלא כל מי שנמול ונרשם בשם (ברשם) הקדוש, נותנים לו באותם דברים שהתגלו בתורה, כלומר, מודיעים לו בראשי אותיות ובראשי פרקים, נותנים עליו חמרה של מצוות התורה, ולא יותר, עד שיתעלה לדרגה אחרת. זהו שכתוב מגיד דבריו ליעקב (ליעקב יפה). אבל חקיו ומשפטיו לישראל, שהוא בדרגה יותר עליונה, וכתוב (בראשית לב) לא יקרא שמך עוד יעקב וגו'. חקיו ומשפטיו לישראל, אלו סודות התורה והנהגות התורה וסתרי תורה, שלא יצטרכו לגלות אלא למי שהוא בדרגה יותר עליונה כראוי.

כאי קא מיירי. אלא כל מאן דאתגזר ואתרשים בשמא (נ"א ברשומא) קדישא, ויהבין ליה באינון מלין דאתגליין באורייתא, כלומר, מודיעין ליה ברישי אתוון, ברישי פרקין, ויהבין עליה חומרא דפקודי אורייתא, ולא יתיר, עד דיסתלק בדרגא אחרא, הדא הוא דכתיב מגיד דבריו ליעקב (ליעקב שפיר). אבל חקיו ומשפטיו לישראל, דאיהו בדרגא עלאה ויתיר. וכתוב (בראשית לה) לא יקרא שמך עוד יעקב וגו'. חקיו ומשפטיו לישראל, אלו סודות התורה והנהגות התורה וסתרי תורה, שלא יצטרכו לגלות אלא למי שהוא בדרגה יותר עליונה כראוי.

זמה לישראל כזה, לעמים עובדי עבודה זרה על אחת כמה וכמה. וכל מי שלא נמול ונותנים לו אפלו אות קטנה של התורה, כאלו החריב עולם ומשקר בשמו של הקדוש ברוך הוא, שהכל תלוי בזה, וזה בזה נקשר, שכתוב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. בא ראה, כתוב וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל. לפני בני ישראל שם, אבל לשאר עמים לא שם. משום כך דבר אל בני ישראל. (ויקרא ב) ואל בני ישראל תאמר. וכן כלם. ונחחו אבות העולם, הם הלל ושמאי, שפך אמרו לאונקלוס, ולא הודיעו לו דבר תורה עד שנמול. ובא ראה, הדבר הראשון של

זמה לישראל האי, לעמין עובדי עבודה זרה על אחת כמה וכמה, וכל מאן דלא אתגזר ויהבין ליה אפילו את זעירא דאורייתא, כאלו חריב עלמא, ומשקר בשמא דקודשא בריך הוא, דכלא בהאי תליא, ודא בדא אתקשר, דכתיב, (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה חקות שמים וארץ לא שמתי. תא חזי, כתיב (דברים ד) וזאת התורה אשר שם משה לפני בני ישראל. לפני בני ישראל שם, אבל לשאר עמין לא שם. בגין כך דבר אל בני ישראל. (ויקרא כ) ואל בני ישראל תאמר. וכן פלהו. ונחחו אבהן דעלמא, אינון הלל ושמאי, דהכי אמרו לאונקלוס, ולא אודעו ליה מלה דאורייתא עד דאתגזר.

ותא חזי, מלה קדמאה דאורייתא, דיהבין לינוקי, אלף בי"ת, דא מלה

ותא חזי, מלה קדמאה דאורייתא, דיהבין לינוקי, אלף בי"ת, דא מלה

התורה שנותנים לתינוקות א"ף ב"ת, זה דבר שאין בני העולם יכולים להשיג בשכלם ולהעלותו ברצון, וכל שפן לדבר אותו בפיהם, ואפלו מלאכים עליונים ועליוני העליונים אין יכולים להשיג, פי הם נסתרות השם הקדוש. ואף וארבע מאות וחמש רבבות של עולמות, כלם תלויים בקוצו של א"ף, ושבעים ושנים שמות קדושים חקוקים באותיותיו ושומים, שעמדו בהם עליונים ותחתונים, שמים וארץ, וכסא הכבוד של המלך, תלויים מצד אחד לצד אחד, שפשיטות האף קיומם של כל העולמות, ותומכים של עליונים ותחתונים בסוד החכמה.

ושבירים נסתרים ונהרות עמקים ועשר אמירות, כלם יוצאים מאותו קוץ פחתון שפחת האף. מכאן והלאה מתחיל להתפשט אף בבי"ת, ואין חשבון לחכמה שפחקה פאן.

משום כך התורה היא הקיום של הכל ואמונת הכל, לקשר קשר של האמונה זה עם זה פראוי. ומי שנמול, נקשר באותו קשר האמונה. ומי שלא נמול ולא נקשר בו, כתוב בו (ויקרא כב) וכל זר לא יאכל קדש. (שמות יב) ערל לא יאכל בו. שהרי התעוררה רוח הטמאה שמצדו, ובא להתערב בקדשה. ברוף הרחמן שהפריד את ישראל בניו, ושומים ברשם קדוש, מהם ומזהמתם. עליהם כתוב, (ירמיה ב) ואנכי נטעתיו שורק פלה זרע אמת. ומשום כך, (מיכה ז) תתן אמת ליצקב, ולא לאחר. תורת אמת, לזרע אמת. בא רבי אלעזר ונשקו על ידו.

רבי חזקיה אמר, פתוב (שמואל א יב) כי לא יטש ה' את

דלא יכלין בני עלמא לאדבקא בסוכלתנו, ולסלקא ליה ברעותא, ופל שפן למללא בפומיהון. ואפילו מלאכי עלאי, ועלאי דעלאי, לא יכלין לאדבקא, בגין דאינון סתימין דשמא קדישא. ואף וארבע מאה וחמש רבבן דעלמין, פלהו תליין בקוצא דא"ף, ושבעין ותריין שמהן קדישין גליפין באתווי רשימין, דקיימו בהו עלאי ותתאי, שמיא וארעא, וכורסייא יקרא דמלכא, תליין מסטרא חדא לסטרא חדא, דפשיטותא דא"ף, קיומא דעלמין פלהו, וסמכין דעלאין ותתאין ברזא דחכמתא.

ושבירין סתימין, ונהרין עמיקין, ועשר אמירן, פלהו נפקין מההוא קוצא תתאה דתחות אף. מכאן ולהלאה שארי לאתפשטא אף בבי"ת. ולית חשפון לחכמתא דהכא אתגליה.

בגיני (דף ע"ג ע"ב) פך, אורייתא קיומא דכלא, ומיהימנותא דכלא, לקשרא קשרא דמהימנותא דא בדא פדקא חזי. ומאן דאתגזר, אתקשר בההוא קשרא דמהימנותא. ומאן דלא אתגזר, ולא אתקשר ביה, כתיב ביה, (ויקרא כב) וכל זר לא יאכל קדש. (שמות יב) וכל ערל לא יאכל בו. דהא אתער רוח מסאבא דמסטריה, ואתי לאתערבא בקדושה. בריף רחמנא, דפריש לישראל בנוי, רשימין ברשימא קדישא, מנייהו ומזוהמא דלהון. עלייהו כתיב, (ירמיה ב) ואנכי נטעתיו שורק פלה זרע אמת. ובגיני כך, (מיכה ז) תתן אמת ליצקב, ולא לאחרא. תורת אמת, לזרע אמת. אתא רבי אלעזר ונשקיה על ידו.

רבי חזקיה אמר, פתוב (שמואל א יב) כי לא יטש

רבי חזקיה אמר, פתוב (שמואל א-יב) כי לא יטש ה' את עמו בעבור שמו וגו'. כי לא יטש ה' את